

ساربانج دامپزشکی کٹر

اداره کل دامپزشکی استان گلستان

rabies بیماری هاری

پیشگیری و کنترل بیماری هاری:

- جمع آوری سگها و گربه های ولگرد و اتلاف به روشهای مناسب.
- واکسیناسیون سالبانه سگهای صاحبدار و سگهای گله.
- استفاده از قلاده برای نگهداری و حمل حیوان.
- خودداری از ریختن زباله و پسمانده غذایی در اماکن و معابر عمومی به منظور جلوگیری از تجمع سگها و گربه های ولگرد.
- خودداری از نزدیک شدن به سگهایی که پیوسته زمین می خورند، آب از دهانشان جاری است و صدای خشن دارند.
- همکاری با مأمورین دامپزشکی و توجه به توصیه های آنان خصوصاً صاحبان سگهای گله.

هاری قابل درمان نیست - اما قابل پیشگیری است.

روابط عمومی اداره کل دامپزشکی استان گلستان

علائم بیماری در انسان:

در صورتیکه که حیوان مهاجم عامل ویروس هاری باشد و اقدامات درمان پیشگیری در فرد انجام نشود پس از طی دوره نهفتگی (۲ تا ۸ هفته و ندرتاً ۱۰ روز تا یکسال) علائم بیماری در فرد ظاهر می شود.

بیماری در انسان به اشکال تحریکی و ساکت تظاهر پیدا می کند مهمترین علائم بیماری شامل تغییر حس در محل گاز گرفتگی به شکل احساس خارش و مور مور می باشد سردرد، تب، بیقراری، دلهره و وحشت و تغییر خلق و رفتار و حالت تحریک پذیری شدید، ترس از نور و آب و صدای هوا از دیگر علائم ابتلا به هاری بوده به طوریکه در اثر کوچکترین تحریک و یا دیدن آب و جریان هوا و صدا بیماریه شدت تحریک شده و حالت تشنج و حمله به اطرافیان در وی ایجاد می شود و در نهایت به علت فلج عضلات دستگاه تنفسی منجر به مرگ خواهد شد.

اقداماتی که شش هار گزیده بایستی انجام دهد:

- در صورتیکه فردی مورد گزش حیوان قرار گرفت بلافاصله بایستی اقدامات زیر را انجام دهد:
- شستشوی محل گزیدگی با آب تمیز فراوان و صابون به مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه.
- هرگز محل زخم حیوان هار گزیده را نبندید، بخیه نزنید و پانسمان نکنید (مگر در موارد اجتناب ناپذیر)
- مراجعه فوری به مرکز بهداشت شهرستان جهت تلقیح واکسن و سرم ضد هاری و همچنین واکسن و سرم ضد کزاز طبق دستور العمل های موجود.

بیماری هاری چیست:

هاری یک بیماری ویروسی مربوط به دستگاه عصبی بوده که بیشتر در گوشتخواران اهلی و وحشی مانند سگ، گربه، گرگ، روباه و شغال و در حیواناتی نظیر گاو، گوسفند، بز، الاغ، اسب و ... ایجاد بیماری می کند. انسان نیز به صورت تصادفی و از طریق گاز گرفتی توسط حیوانات فوق به این بیماری مبتلا می شود.

اهمیت توجه به بیماری هاری چیست:

- ۱- میزان کشندگی بالا (صد در صد) به طوری که پس از ظهور علائم بالینی چه در انسان و چه در حیوان، متأسفانه درمان پذیر نبوده و بیمار محکوم به مرگ خواهد بود.
- ۲- افزایش روند حیوان گزیدگی انسانی که به ناچار سالانه مبالغ زیادی صرف خرید سرم و واکسن ضد هاری جهت پیشگیری مجروحین می گردد.
- ۳- تلفات و خسارات اقتصادی که بیماری در دام ایجاد می کند.

وضعیت بیماری در ایران:

در کشور ما مشکل هاری هم به صورت اهلی و هم وحشی قابل مشاهده است. هاری حیوانی به صورت اندمیک در تمام استانهای کشور کم و بیش وجود دارد، اما در مناطق جنگلی و کوهستانی شیوع آن بیشتر است. مخازن هاری وحشی در نقاط کوهستانی گرگ و روباه هستند. مخازن هاری شهری معمولاً سگهای ولگرد و در مواردی کمی گربه ها هستند ضمناً هر ساله تعداد زیادی از دامهای اهلی در اثر ابتلا به هاری تلف شده و زیانهای اقتصادی فراوانی را بوجود می آورند.

علائم بیماری در میوهان:

انس و الفت بیش از اندازه به صاحب خود و یا عصبانیت و تندخویی، خوب غذا نخوردن، حمله به افراد، گاز گرفتن چوب و سنگ و اشیاء مختلف، سرازیر شدن کف از دهان، زمین خوردن پی در پی، صدای پارس خشن و ناموزون، با پیشرفت بیماری حیوان هار به گوشه ای پناه برده ابتدا دستها سپس پاها و سایر اندام ها فلج شده و نهایتاً در اثر فلج دستگاه تنفس می میرد.

نکته قابل توجه اینکه ۳ تا ۱۰ روز قبل از بروز علائم بالینی ویروس در بزاق حیوان هار وجود دارد و می تواند بیماری را انتقال دهد. در نشخوارکنندگان علائم هاری متفاوت است ولی همگی مشکلاتی از نظر بلع پیدا می کنند و آب و کف از دهانشان سرازیر می شود. در چنین مواردی به هیچ وجه نباید دست را داخل دهان حیوان کرد.

راههای سرایت بیماری هاری به انسان:

عمده ترین راه انتقال بیماری از حیوان به انسان از طریق گزش و حیوان گزیدگی است زیرا بزاق حیوان مبتلا به هاری آلوده به ویروس بوده و از این طریق به انسان منتقل می شود این بیماری از طریق پنجه کشیدن توسط گربه و گربه سانان نیز به انسان منتقل می شود.

بیماری هاری از راه پوست سالم قابل سرایت نیست ولی اگر کوچکترین خراش و یا زخمی در پوست وجود داشته باشد و بزاق حیوان هار به آن برسد قابل انتقال خواهد شد.

بیماری هاری همچنین ندرتاً از طریق تنفس، مخاطات، گوارش، پیوند اعضا، (مانند پیوند قرینه) نیز به انسان منتقل می گردد.

